

Derslerde Teknolojinin Kullan?lmas?na Yönelik Fark?ndalık Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Derslerde Teknolojinin Kullan?lmas?na Yönelik Fark?ndalık Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19741>

Özet

Derlerde Teknolojinin Kullan?lmas?na Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i (DTKFÖ), ortaokul ö?rencilerinin e?itim sürecinde teknolojinin entegrasyonuna dair alg?lar?n? ve bilinç düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilm? bir ölçektir. Ölçek, 2016 y?l?nda Necat Da?tekin taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm?tir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin teknoloji kullan?m?n?n ö?renmeye katk?s?, derse olan ilgiyi art?rmas? ve kal?c? ö?renmeyi sa?lamas? gibi konulardaki fark?ndal?klar?n? belirlemeyi hedeflemi?tir. Ölçe?in yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak incelenmi? ve nihai formunda 22 maddeye ula??lm??tir.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji fark?ndal???, e?itim teknolojisi, ortaokul ö?rencileri, ö?renme motivasyonu, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Necat Da?tekin

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin derlerde teknoloji kullan?m?na yönelik sahip olduklar? fark?ndal?k düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek bir ölçme aracı geli?tirmektir. Ölçek, teknolojik araçlar?n ö?renme üzerindeki potansiyel faydalar?, derse katk?lar? ve ö?renci motivasyonu üzerindeki etkileri hakk?ndaki ö?renci alg?lar?n? saptamay? amaçlamaktadır.

Yap?

Derlerde Teknolojinin Kullan?lmas?na Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i, ö?rencilerin e?itim teknolojilerinin faydalar?na ve etkilili?ine dair bili?sel ve duyu?sal alg?lar?n? ölçen bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, teknolojinin ö?renme sürecine katk?lar? (örne?in, anlamay? kolayla?t?rma, kal?c? ö?renmeyi sa?lama, duyu organlar?na hitap etme) ve pedagojik verimlilik (örne?in, zaman kazand?rma, dersi verimli hale getirme) gibi boyutlar? içermektedir. Bu fark?ndal?k düzeyi, ö?rencilerin teknoloji destekli derslere olan ilgisini ve kat?l?m?n? do?rudan etkileyen önemli bir psikolojik de?i?kendir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Aç?mlay?c?

Faktör Analizi (AFA) ile incelenmiştir. Analiz sonucunda, faktör yük değeri .40'ın altında kalan maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Başlangıçta 23 maddeden oluşan taslak ölçek, örneklem üzerinde uygulandıktan sonra madde istatistikleri incelenmiştir. Bu inceleme neticesinde, "Teknolojinin derse katkıları, öğretmenin teknolojiyi kullanma becerisine bağlıdır" şeklindeki 17. madde, ideal şartlarda olmaması nedeniyle ölçek formundan çıkarılmıştır. Böylece nihai ölçek formu 22 maddeden oluşmuştur.

Güvenirlilik

Satılan kaynak metinde, ölçeğin iç tutarlılık güvenirlilik katsayısı (örneğin, Cronbach's Alpha değeri) veya test-tekrar test güvenirlilik bilgisi sunulmamıştır. Bu nedenle, ölçeğin güvenirlilik düzeyine ilişkin nicel verilere bu kaynakta ulaşılamamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını tespit etmek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Faktör analizine başlanmadan önce veri setinin faktör analizi için uygunluğu test edilmiştir. Bu testlerin sonuçları şöyledir:

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Örneklem Uyum Ölçüsü: .87 (Bu değer, veri setinin mükemmel düzeyde faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir).

Barlett Küresellik Testi Sonuçları:

X^2 : 4269.620

Sd (Serbestlik Derecesi): 231

Sig. (Anlamlılık Düzeyi): 0.000

Bartlett testi sonuçlarının anlamlı olması ($p < .001$), değişkenler arasındaki korelasyon matrisinin birim matris olmadığını ve faktör analizinin yapılabilir olduğunu desteklemektedir. Analiz sürecinde, faktör yük değeri .40'ın altında olan maddeler ölçekten çıkarılarak nihai 22 maddelik yapıya ulaşılmıştır.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme

Format: Likert Tipi (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak geliştirme ölçeklerinin yaygın formatıdır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler

Ya? Grubu: Ortaokul ö?rencileri (Genellikle 5. s?n?ftan 8. s?n?fa kadar olan ya? aral???na denk gelmektedir.)

Popülasyon Detaylar?: Ortaokul ö?rencileri. Ölçek, bu ö?rencilerin derslerde teknoloji kullan?m?na dair fark?ndal?klar?n? ölçmek üzere tasarlanm??tır.

Test Metodolojisi: Ölçek, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak psikometrik özellikler aç?s?ndan incelenmi? ve geli?tirilmittir.

Anahtar Kelimeler

E?itimde teknoloji, ö?renci alg?s?, kal?c? ö?renme, ö?retmen yeterlili?i, faktör yükü, Yüksek Lisans tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: nejatdagtekin@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yüzüncü Y?l Üniversitesi, Van (Yüksek Lisans tezi ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2016 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir (Necat Da?tekin). Ölçek bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için ticari bir ücretlendirme bilgisi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Da?tekin, N. (2016). *Ortaokul ö?rencilerinin Derslerde Teknolojinin Kullan?lmas?na Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i'nin geli?tirilmesi* (Yüksek Lisans tezi). Yüzüncü Y?l Üniversitesi, Van.

Büyüköztürk, ?. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitab?: ?statistik, ara?t?rma deseni, SPSS uygulamalar? ve yorum*. Pegem Akademi Yay?nc?lk.

Derslerde Teknolojinin Kullan?lmas?na Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i Maddeleri

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [derslerde-teknolojinin-kullanilmasina-yonelik-farkindalik-olcegi-toad.pdf](#)

A?a??da ölçe?in ilk maddeleri sunulmu?tur:

- 1 Teknolojinin kullan?ld??? dersler hem i?itme hem de görme duysuna hitap eder.
- 2 Teknolojinin derslerde kullan?lmas? anlamay? kolayla?t?r?r.
- 3 Teknolojinin derslerde kullan?lmas? kal?c? ö?renmeyi sa?lar.
- 4 Teknolojinin etkili kullan?ld??? dersler daha e?lenceli hale gelir.
- 5 Teknolojinin derste kullan?lmas? derse olan ilgiyi art?rmada faydal?d?r.
- 6 Teknolojinin etkili kullan?ld??? derslerde ö?renci ba?ar?s? daha da yükselir.
- 7 Teknolojinin kullan?ld??? dersler daha kolay ö?renilir.
- 8 Derslerde teknoloji kullan?ld???nda ö?renci motivasyonu daha çok artabilir.
- 9 Teknolojinin derslerde etkili kullan?lmas? dersleri daha verimli hale getirebilir.
- 10 Teknolojinin derslerde etkili kullan?lmas? zaman kazand?r?r